

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:

Andrzej Szabelski - Kierownik GOPS
oraz Pracownicy Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Kościelcu

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	9
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	12
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	14
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	19
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	20
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	20
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	20
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	23
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	24
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	25
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	25
10.2	KOSZTY	27
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	27
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	28
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	29
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	30
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	31
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	31
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	32
11	Wnioski końcowe	35

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a i 17 ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Ocena ta jest materiałem poglądowym i zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej zastępuje od 2012 roku przygotowywany przez ośrodki pomocy społecznej w imieniu jednostek samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej przygotowana jest w oparciu o Centralną Aplikację Statystyczną. Jest ona narzędziem umożliwiający gromadzenie danych, z których część pobierana jest automatycznie z innych systemów informacyjnych. Na tej podstawie przeprowadzona jest ocena zasobów, która stanowić będzie rekomendacje do planowania budżetu na rok następny. W zakresie realizacji zadań pomocy społecznej zadaniem gminy jest zaspokajanie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb jej mieszkańców. Gmina za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb podejmuje działania zmierzające do minimalizowania różnic w procesie zaspokajania podstawowych potrzeb wówczas, gdy są one wywołane czynnikami niezależnymi od jednostki czy rodziny. Na szczeblu gminy pomoc społeczna kierowana jest wprost do osób najbardziej potrzebujących i skupia się na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów.

Głównym realizatorem zadań pomocy społecznej oraz koordynatorem działań na terenie Gminy Kościelec jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu. Ośrodek jest jednostką organizacyjną Gminy Kościelec powołaną do realizacji zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej. Przy realizacji zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje się ustaleniami przekazywanymi przez wojewodę, zaś przy realizacji zadań własnych istotne są ustalenia Rady Gminy. Działania na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Kościelec Nr XIX/123/16 z dnia 25.05.2016 roku, Zarządzenia Nr 14.2017 Kierownika GOPS w Kościelcu z dnia 02 października 2017 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościelcu, oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy Kościelec. Wójtą Gminy Kościelec i Kierownikiem Ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Udzielana pomoc, jej rodzaj, forma i rozmiar świadczą się odpowiednio do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W roku 2017 oprócz zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) realizował również zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1952 ze zm.)
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092)
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 180)
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 220)
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.)
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)
- ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (j. t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 ze zm.)
- uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2013 r., poz. 1024).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu od dnia 01 kwietnia 2016 roku realizuje również zadania związane z funduszem alimentacyjnym i świadczeniem wychowawczym w ramach programu „Rodzina 500 plus” na podstawie ustaw:

- ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86 poz. 732 ze zm.)
- ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j. t. Dz. U. z 2018 r. poz. 554)
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (j. t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.).

Ponadto GOPS w Kościelcu od 2016 roku realizuje zadania wynikające z Uchwały Rady Gminy Kościelec w zakresie Karty Seniora Gminy Kościelec i Karty Dużej Rodziny Gminy Kościelec, a od dnia 01 stycznia 2017 roku zadania wynikające z ustawy z dnia 04 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Ja Życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

Gmina Kościelec jest gminą wiejską w województwie wielkopolskim, w powiecie kolskim. Jest gminą typowo rolniczą, nie ma na jej terenie większych zakładów przemysłowych. Kościelec leży w odległości 6 km na zachód od Koła. Przez Kościelec przebiega droga krajowa Nr 92, łącząca Kościelec z Poznaniem i Warszawą, która krzyżuje się z drogą wojewódzką Nr 470 (Kościelec – Turek – Kalisz). Na terenie gminy zlokalizowany jest węzeł autostrady A-2 przy zjeździe do miasta Koła, który w przyszłości może mieć bardzo duże znaczenie dla rozwoju gminy. W skład Gminy Kościelec wchodzi 21 sołectw podzielonych na rejony opiekuńcze, w których pracują trzej pracownicy socjalni uprawnieni do przeprowadzania wywiadów środowiskowych (rodzinnych), asystent rodziny oraz pracownicy świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego.

Zaprezentowane dane ukazują lokalną sytuację społeczno-demograficzną Gminy Kościelec oraz niezbędne do realizacji kwestie społeczne. Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, ochroną zdrowia oraz polityką mieszkaniową i oświatą. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o materiały będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościelcu lub udostępnione przez GUS, PUP w Kole, czy Urząd Gminy w Kościelcu takie jak:

- Sprawozdania merytoryczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015-2017
- Sprawozdania finansowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015 - 2017
- Baza danych systemu „POMOST Std” w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015-2017 i I kw. 2018 r.
- Baza danych systemu „SR” (świadczenia rodzinne), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015 - 2017 r. i I kw. 2018 r.
- Baza danych systemu „FA” (fundusz alimentacyjny), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015 - 2017 r. i I kw. 2018 r.
- Baza danych systemu „SW” (świadczenia wychowawcze), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2016 - 2017 r. i I kw. 2018 r.
- Baza danych systemu „DM”(dodatki mieszkaniowe), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015 -2017 r. i I kw. 2018 r.
- Baza danych systemu oprogramowania finansowo - księgowego „PAKIET DLA ADMINISTRACJI” w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościelcu za lata 2015 - 2017 r. i I kw. 2018 r.
- Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego - www.stat.gov.pl
- dane udostępnione przez Urząd Gminy Kościelec.

Prognozy na rok 2018 sporządzono w oparciu o plan budżetu przyjęty Uchwałą Rady Gminy Kościelec Nr XXXIX/1262/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. oraz na podstawie przewidywanych potrzeb i wydatków uwzględniających aktualną sytuację.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Na terenie Gminy Kościelec na dzień 31.12.2017 r. było zameldowanych 6 839 mieszkańców (w/g danych Głównego Urzędu Statystycznego). Liczba mieszkańców gminy od roku 2015 systematycznie co roku wzrasta, spowodowane jest to rozwojem budownictwa jednorodzinnego na obrzeżach miasta Koła, które to obszary położone są na terenie Gminy Kościelec. Od roku 2015 systematycznie spada liczba osób bezrobotnych, w roku 2017 spadek ten był bardzo znaczny podobnie jak liczba osób długotrwale bezrobotnych. Zmniejszyła się również liczba osób z prawem do zasiłku. Prognozuje się dalszy spadek liczby osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Polepszenie się sytuacji mieszkańców na rynku pracy spowodowało zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej w grupie osób korzystających z powodu bezrobocia.

Na terenie gminy nie działają żadne spółdzielnie socjalne. W zasobie gminy w roku 2017 były 4 mieszkania komunalne. Gmina w roku 2017 nie dysponowała lokalami socjalnymi. Nie planuje się przejęcia lokali w zasób gminnych mieszkań komunalnych. Według rozróżnienia potrzeb jakimi dysponuje Ośrodek jest zapotrzebowanie na co najmniej sześć lokali socjalnych, w tym co najmniej 4 lokale dla osób bezdomnych i 2 lokale dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji mieszkaniowej.

Na terenie Gminy Kościelec brak jest żłobków. Do gminy nie zgłaszają się osoby chętne do umieszczenia dzieci w żłobkach, natomiast gmina nie dysponuje danymi, które dostarczyłyby informacji o liczbie dzieci oczekujących na miejsce w żłobku. W roku 2017 na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola, w których były 4 oddziały przedszkolne. Jedno z nich to 2 oddziały przedszkolne w Ruskowie Pierwszym dla 30 dzieci, oraz dwa oddziały przedszkolne dla 32 dzieci przy Szkole Podstawowej w Kościelcu. Ponadto funkcjonowało 6 oddziałów przedszkolnych przy Szkołach Podstawowych w Kościelcu, Trzęśniewie, Dobrowie i Ruskowie Pierwszym. Dzieci mogą realizować swój obowiązek szkolny w czterech szkołach podstawowych oraz 2 szkołach ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Kościelec tj. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kościelcu i Zespół Szkół Plastycznych w Kole z siedzibą w Kościelcu.

Na terenie gminy brak jest domu kultury i sali widowiskowej. Mieszkańcy mają zabezpieczoną opiekę zdrowotną w NZOZ „ESKULAP” w Kościelcu, gdzie przyjmują lekarze rodzinni i pediatra, oraz ze strony szpitala w pobliskim mieście Kole. Teren gminy obsługuje Komenda Powiatowa Policji w Kole Zespół Dzielnicowych w Kościelcu, w dwóch rejonach na jakie podzielony jest teren gminy pracuje dwóch dzielnicowych.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ i SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	6 734	6 828	6 839	6 871	6 891
KOBIETY						
Ogółem	2	3 328	3 402	3 403	3 422	3 432
Wiek 0-17	3	678	707	690	701	705
Wiek 18-59	4	1 847	1 904	1 917	1 923	1 926
Wiek 60 lat i więcej	5	803	791	796	798	801
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	3 406	3 426	3 436	3 449	3 459
Wiek 0-17	7	736	717	710	712	715
Wiek 18-64	8	2 315	2 355	2 363	2 369	2 372
Wiek 65 lat i więcej	9	355	354	363	368	372
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	306	260	154	134	129
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	178	120	72	56	49
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	32	31	25	19	17
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	3	4	4	4	4
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	0	0	0	0	0
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	0	0	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	0	0	0	0	0
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	0	0	0	0	0
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	2	2	8	8	8
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	55	60	153	165	165
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	25	25	8	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
brak wolnych miejsc	25	25	25	8	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	26	6	9	12	12	12
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	27	1	1	1	1	1
Pozaszkolne	28	5	8	11	11	11
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	29	1	1	1	1	1
Liczba hospicjów	30	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	31	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna kierowana jest przede wszystkim do rodzin i osób nieposiadających wystarczających środków finansowych na zaspokojenie elementarnych potrzeb. Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza ustalonego kryterium dochodowego, wynoszącego: 634,00 złote – w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty 514,00 złotych na osobę w przypadku rodziny, przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Największą grupę osób korzystających z pomocy społecznej od kilku już lat stanowią osoby bezrobotne i niepełnosprawne. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej nie ulegają zmianie, dużą grupę stanowią też osoby długotrwanie lub ciężko chore. Ich budżet domowy obciążony jest znacznymi wydatkami na leczenie i rehabilitację, przez co zmuszeni są do korzystania z pomocy społecznej i muszą być objęci wsparciem Ośrodka. Znaczna część osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności to osoby pobierające zasiłek stały, który przyznawany jest z powodu wieku i niepełnosprawności dla osób, które nie mają prawa do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, zatem jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie. Z analiz i obserwacji prowadzonych przez pracowników Ośrodka wynika również, że systematycznie wzrastać będzie ilość osób wymagających pomocy instytucjonalnej i opieki w formie usług opiekuńczych. Powodem jest tutaj wydłużanie się życia ludzkiego i starzenie się społeczeństwa. Należy wnioskować, że będą wzrastać nakłady gminy na opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej, czy na zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych. Koszty pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej w większości ponosi gmina. Osoba kierowana do umieszczenia w DPS ponosi odpłatność w wysokości 70 % własnych dochodów, resztę kosztów odpłatności za pobyt mieszkańca pokrywa gmina. W roku 2017 gmina dopłacała do pobytu w DPS dla 6 pensjonariuszy. Koszty opłat za pobyt w tych placówkach systematycznie wzrastają. Należy zaznaczyć, że GOPS kieruje do umieszczenia w domu pomocy społecznej osoby, w przypadku których faktycznie nie istnieją żadne możliwości zapewnienia pomocy w miejscu zamieszkania, a pomoc w formie usług opiekuńczych jest nie wystarczająca. Należy spodziewać się także wzrostu ilości osób, które będą wymagały pomocy w formie usług opiekuńczych, a tym samym wzrostu wydatków finansowych na ich zapewnienie. Problem społeczny stanowi również bezdomność. Osoby bezdomne ze względu na brak własnego mieszkania i brak na terenie gminy lokali socjalnych kierowane są do umieszczenia w noclegowniach, gdzie pokrywane są koszty ich pobytu. Należy spodziewać się wzrostu liczby osób bezdomnych, którym gmina będzie musiała udzielić niezbędnej pomocy, chociażby w zapewnieniu schronienia.

Poza udzielanymi świadczeniami pieniężnymi wśród zadań pomocy społecznej, a tym samym pracowników socjalnych na plan pierwszy w świadczeniach niepieniężnych wysuwa się praca socjalna. Z jednej strony jest to świadczenie pomocy społecznej, udzielane bez wydawania decyzji administracyjnej, niezależnie od dochodu, z drugiej zaś jest to działalność zawodowa, skierowana na niesienie pomocy osobom, które są często nieporadne i potrzebują wsparcia w zaspokajaniu swoich potrzeb życiowych. Pomoc ta polega w szczególności na wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Pomoc udzielana jest w postaci szeroko pojmowanego poradnictwa, wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych. Istotą pracy socjalnej jest kompleksowość poczynań, co wymaga od pracownika socjalnego umiejętnego współdziałania ze specjalistami różnych dziedzin, jak również musi uwzględniać różnorodność metod pracy i różnorodny zakres zadań.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	446	423	363	356
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	382	325	270	266
W tym: osoby długotrwanie korzystające	3	182	181	154	150
Wiek 0-17	4	161	129	96	95
Wiek produkcyjny *	5	185	160	132	130
Wiek poprodukcyjny **	6	36	36	42	41

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba rodzin	7	240	219	191	189
Liczba osób w rodzinach	8	682	559	453	449
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	200	154	134	132
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	91	91	74	73
Wiek 0-17	11	82	58	44	44
Wiek 18-59	12	96	69	58	56
Wiek 60 lat i więcej	13	22	27	32	32
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	182	171	136	134
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	91	90	80	77
Wiek 0-17	16	79	71	52	52
Wiek 18-64	17	89	91	74	72
Wiek 65 lat i więcej	18	14	9	10	10
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	203	187	168	166
Liczba rodzin	20	190	181	161	159
Liczba osób w rodzinach	21	501	445	367	362
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	191	149	109	106
Liczba rodzin	23	109	92	68	62
Liczba osób w rodzinach	24	415	322	235	230
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	361	325	334	331
Liczba rodzin	26	259	219	191	189
Liczba osób w rodzinach	27	682	561	453	448
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	31	26	28	27
Liczba osób w rodzinach	29	92	66	73	70
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	114	96	70	68
Liczba osób w rodzinach	31	352	276	198	192
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	102	99	95	94
Liczba osób w rodzinach	33	248	209	190	188
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	42	46	49	48
Liczba osób w rodzinach	35	91	93	93	91
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	22	21	17	16

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób w rodzinach	37	82	67	59	55
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	24	12	10	10
Liczba osób w rodzinach	39	88	24	17	17
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	0	1	1	2
Liczba osób w rodzinach	41	0	1	1	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	38	28	22	20
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	36	28	22	20
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	6	4	3	5
Liczba osób w rodzinach	45	6	4	3	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	1	2	1	1
Liczba osób w rodzinach	47	1	4	1	1
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	5	1	2	2
Liczba osób w rodzinach	49	15	1	3	5
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	1	0	0	1
Liczba osób w rodzinach	54	3	0	0	4
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	18	22	19	21
Liczba świadczeń	57	10 373	9 658	11 656	12 883
Kwota świadczeń w złotych	58	138 625	144 293	194 909	215 404
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	63	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	64	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	1	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	66	4	0	0	0
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	108	96	99	95
Liczba osób w rodzinach	68	367	327	337	323
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	0	0	13	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	0	0	13	3
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	13	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	13	3
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	0	0
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	0	0	0	0
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	0	0
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb oraz by im umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym osób i rodzin przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz ich integrację ze środowiskiem. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, zaś potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym, a także osobom, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
14. dożywianie dzieci;
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należą:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów oświatowych;
5. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;
5. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Z przedstawionych poniżej danych dotyczących korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynika, że liczba osób korzystających z zasiłku stałego utrzymuje się na tym samym poziomie. Należy wnioskować, że liczba osób niepełnosprawnych, którzy nie nabywają prawa do renty z ZUS, czy KRUS się nie zmienia. W porównaniu do roku 2015 i 2016 zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku okresowego. Największą grupą osób korzystających z tej formy pomocy stanowią osoby bezrobotne.

W latach 2015 - 2017 wydatki na wypłatę zasiłków stałych, pozostają na tym samym poziomie, natomiast wydatki na wypłatę zasiłków okresowych w latach 2016 i 2017 uległy zmniejszeniu w porównaniu do roku 2015. Zmniejsza się również liczba dzieci w zakresie pomocy społecznej w formie zakupu posiłków, w związku z tym kwota wydatków na ten cel również uległa zmniejszeniu. Zmniejszeniu uległy również wydatki bezpośrednio na zakup posiłków dla dzieci w szkołach.

W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w roku 2017 Gmina Kościelec ponownie jak w latach ubiegłych przystąpiła do „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach uzyskanego dofinansowania możliwa była refundacja kosztów zatrudnienia asystenta rodziny. Opieką asystenta objętych było 9 rodzin z terenu gminy, w których wychowywało się 18 dzieci. W ocenie pracowników socjalnych rodziny te powinny otrzymać wsparcie albowiem przeżywają trudności opiekuńczo - wychowawcze i będąc przez pewien czas pod opieką asystenta w przyszłości powinny potrafić samodzielnie pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	39	41	38	40
Liczba świadczeń	2	394	417	373	393
Kwota świadczeń w złotych	3	173 451	193 528	179 566	189 194
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	30	31	30	31
Liczba świadczeń	5	306	310	305	317
Kwota świadczeń w złotych	6	150 575	165 466	159 394	166 649
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	9	10	8	9
Liczba świadczeń	8	88	107	68	76
Kwota świadczeń w złotych	9	22 876	28 062	20 172	22 545
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	95	80	65	62
Liczba świadczeń	11	365	287	284	271
Kwota świadczeń w złotych	12	136 945	96 255	91 606	87 414
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	81	64	50	48
Liczba świadczeń	14	318	232	224	215
Kwota świadczeń w złotych	15	117 343	76 425	74 999	71 986
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	1	3	3	3
Liczba świadczeń	17	4	4	8	9
Kwota świadczeń w złotych	18	1 556	1 375	2 836	3 190
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	7	7	10	9
Liczba świadczeń	20	26	32	46	41
Kwota świadczeń w złotych	21	7 711	8 383	9 308	8 296
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	170	162	146	144
Kwota świadczeń w złotych	29	116 004	143 180	150 228	148 170
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	69	75	68	64
Liczba świadczeń	31	122	178	239	224
Kwota świadczeń w złotych	32	36 781	53 607	71 031	66 573
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	166	123	90	84
Liczba świadczeń	36	20 371	14 125	11 657	10 880
Kwota świadczeń w złotych	37	72 567	58 894	51 469	51 322
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	165	122	88	82
Liczba świadczeń	39	20 220	14 089	11 491	10 708
Kwota świadczeń w złotych	40	72 289	58 807	51 047	49 543
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	166	123	90	84
Liczba świadczeń	42	20 371	14 125	11 657	10 880
Kwota świadczeń w złotych	43	72 567	58 894	51 469	51 322
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	165	122	88	82
Liczba świadczeń	45	20 220	14 089	11 491	10 708
Kwota świadczeń w złotych	46	72 289	58 807	51 047	49 543
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	5	3	3	3
Liczba świadczeń	48	441	314	351	454
Kwota świadczeń w złotych	49	7 029	5 338	4 948	9 080
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	0	0	0	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	54	0	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	55	0	0	0	4 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	6	6	6	4
Liczba świadczeń	57	43	52	40	39
Kwota świadczeń w złotych	58	106 343	117 923	89 533	102 757
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	10	12	9	10
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	31 157	33 180	34 902	35 801

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu wykonuje również zadania w zakresie ustalania uprawnień, wydawania decyzji administracyjnych oraz wypłaty i weryfikacji prawa do świadczenia wychowawczego, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych dla mieszkańców Gminy Kościelec, a także w zakresie dodatków mieszkaniowych i energetycznych. W roku 2017 liczba rodzin, które wystąpiły z wnioskiem o świadczenie wychowawcze była zbliżona do liczby rodzin w roku 2016 kiedy to po raz pierwszy realizowane było to świadczenie. Zwiększyły się jednak wydatki na ten cel ze względu na fakt iż w roku 2016 świadczenie wychowawcze realizowane było w okresie od kwietnia do grudnia nie obejmowało zatem pierwszego kwartału. W roku 2017 liczba rodzin korzystających z prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków w porównaniu do roku 2016 pozostała na tym samym poziomie, również wydatki na ten cel nie wzrosły i nie zmniejszyły się. Wzrosła nieznacznie w roku 2017 liczba świadczeń jako jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka, natomiast nieznacznie spadła liczba świadczeń jako jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Liczba świadczeń dla osób korzystających z prawa do zasiłku pielęgnacyjnego systematycznie wzrasta od 2015 roku. Spada natomiast systematycznie liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych, oraz liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wydatki na opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz wydatki na opłacanie składek ubezpieczenia społecznego w latach 2016 i 2017 nieznacznie wzrosły w porównaniu do roku 2015. W roku 2017 nastąpił również spadek liczby osób korzystających ze stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych wydatki na ten cel również uległy obniżeniu.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	527	516	484
Kwota świadczeń w złotych	2	X	3 570 962	4 833 090	4 534 481
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	251	272	267	221
Kwota świadczeń w złotych	4	893 158	1 044 230	1 076 896	995 422
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	31	36	42	40
Kwota świadczeń w złotych	6	31 000	27 176	32 957	40 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	52	65	62	60
Kwota świadczeń w złotych	8	52 000	65 000	62 000	60 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	287	330	309	304
Kwota świadczeń w złotych	10	343 560	426 602	433 592	449 008
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	2 475	2 578	2 644	2 752
Kwota świadczeń w złotych	12	378 675	394 434	404 410	421 056
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	498	518	480	508
Kwota świadczeń w złotych	14	76 194	79 254	73 440	77 724
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	1 074	1 110	1 160	1 200
Kwota świadczeń w złotych	16	164 322	169 830	177 358	183 600
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	891	935	980	1 020
Kwota świadczeń w złotych	18	136 323	143 055	149 940	156 060
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	12	15	24	24
Kwota świadczeń w złotych	20	1 836	2 295	3 672	3 672
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	212	275	329	292
Kwota świadczeń w złotych	22	97 437	139 657	169 148	151 840
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	378	280	228	200
Kwota świadczeń w złotych	24	194 843	144 532	118 077	104 000
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	45	36	27	29
Liczba rodzin	26	27	23	18	20
Kwota świadczeń w złotych	27	192 555	163 093	121 660	127 674
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	20	17	12	14
Kwota świadczeń w złotych	29	37 746	35 667	28 664	33 441
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	1	2	2	1
Kwota świadczeń w złotych	31	217	449	319	160
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	66	73	68	60
Kwota świadczeń w złotych	33	37 048	42 401	41 493	36 611
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób	34	48	54	93	85
Kwota świadczeń w złotych	35	107 596	124 511	129 789	118 624
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	221	180	167	144
Kwota świadczeń w złotych	41	208 855	206 838	153 756	132 750

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIEENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	X	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	X	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	37	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku 2017 na stałe w Ośrodku było zatrudnionych 8 pracowników na umowy o pracę na czas nieokreślony tj. kierownik, 3 pracowników socjalnych uprawnionych do przeprowadzania wywiadów środowiskowych (rodzinnych), 2 pracowników na stanowiskach ds. świadczeń rodzinnych, 1 pracownik na stanowisku ds. funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego oraz główna księgowa. Dodatkowo w roku 2017 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu zatrudnił 2 osoby na umowę o pracę zawarte na czas określony - 1 osoba jako opiekunka domowa oraz 1 osoba na stanowisku asystenta rodziny z umową o pracę w trybie zadaniowym. W zależności do potrzeb na świadczenie usług opiekuńczych zatrudniane były również opiekunki domowe na umowy zlecenia. Większość kadry posiada wykształcenie wyższe. Pracownicy biorą czynny udział w szkoleniach o rozległej i różnorodnej tematyce.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓLEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	10	10	10	10	10
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	1	1	1	1
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	3	3	3	3	3
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	2	2	2	3	3
Wykształcenie średnie	8	1	1	1	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	1	1	1	1	1
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	2	2	2	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	6	6	6	6	6

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)					
Wykształcenie wyższe	13	4	5	5	5
Wykształcenie średnie	14	1	0	0	0
Inne	15	1	1	1	1

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W ramach zatrudnienia pomocniczego w Ośrodku Pomocy Społecznej nie byli zatrudnieni wolontariusze. Natomiast w ramach zatrudnienia subsydiowanego zatrudniane są osoby na staże i prace interwencyjne w ramach zawartych umów realizowanych na podstawie skierowań i porozumień z Powiatowym Urzędem Pracy w Kole. W roku 2017 w ramach zatrudnienia subsydiowanego w Ośrodku zatrudniona była 1 osoba. W roku oceny i w latach poprzednich w Ośrodku Pomocy Społecznej nie było osób, które odbywałyby staże. Staż zawodowy jest formą nauki polegającą na zdobywaniu wiedzy w miejscu pracy. Staż taki może mieć formę płatną lub bezpłatną. Najczęściej stażysta ma przydzielonego opiekuna (mentora) tj. osobę, która uczy go zawodu. Nie wyklucza się w przyszłości możliwości przyjęcia osób na staż w przypadku zainteresowania tą formą zatrudnienia.

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	2	1	1
Stáže	3	0	0	1	0

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

Na podstawie art. 110a ustawy o pomocy społecznej w ramach struktury organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej może zostać wyodrębniony zespół realizujący zadania tego ośrodka w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej. W skład zespołu wchodzi co najmniej trzech pracowników socjalnych, oraz mogą wchodzić także inni specjaliści realizujący zadania w zakresie integracji społecznej. Zespół pracy socjalnej i integracji społecznej nie był wyodrębniany i nie planuje się w latach następnych jego wyodrębniania w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościelecu.

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:					
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Podział zadań na własne i zlecone ma szczególne znaczenie z punktu widzenia źródeł ich finansowania. Zadania własne są finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego z dochodów własnych oraz ewentualnie z dotacji, podczas gdy na zadania zlecone jednostki otrzymują środki finansowe z budżetu państwa w formie dotacji.

Źródłami dochodów jednostek samorządu terytorialnego w dziale Pomoc społeczna mogą być:

- dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone bądź własne
- dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień jednostek samorządu terytorialnego
- dotacje z funduszy celowych
- środki ze źródeł pozabudżetowych
- wpływy z usług
- wpływy z opłat pensjonariuszy domów pomocy społecznej
- wpływy z opłat za usługi opiekuńcze
- darowizny
- pozostałe dochody

Wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej finansowane są ze środków budżetu gminy, oraz ze środków budżetu państwa. W poniższym zestawieniu środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej nie wykazane są wydatki w niektórych pozycjach (rozdziałach) w ogóle. Wynika to stąd, że gmina nie ponosi wydatków na ten cel.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone) W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	X	X	9 322 015	9 120 388	9 231 986
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	9 073 211	8 848 153	8 953 986
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	2 000	4 000	2 487	5 000	5 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	107 711	100 086	89 561	104 485	103 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	110 170	117 923	89 533	126 000	128 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	110 170	117 923	89 533	126 000	128 300
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	2 619	2 440	1 937	2 242	2 387
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	2 619	2 440	1 937	2 242	2 387
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	37 048	42 401	41 493	51 687	59 881
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	37 048	42 401	41 493	51 687	59 881
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	179 791	179 767	163 769
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	179 791	179 767	163 769
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	37 968	36 125	28 989	45 615	44 550
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	37 968	36 125	28 989	45 615	44 550
85216 - Zasiłki stałe	19	173 534	193 613	179 566	189 194	198 822
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	173 534	193 613	179 566	189 194	198 822
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	372 716	380 726	412 662	384 125	403 331
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	372 716	380 726	412 662	384 125	403 331

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	138 625	144 293	194 909	221 466	238 023
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	138 625	144 293	194 909	221 466	238 023
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	29	X	X	122 500	122 500	105 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	122 500	122 500	105 200
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	47	200	150
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	47	200	150
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	13 734	24 557	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	13 734	24 557	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	153 756	132 750	137 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	3 000	30 000	32 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	4 907 772	4 609 534	4 701 125
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	4 907 772	4 609 534	4 701 125
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	2 833 544	2 797 000	2 814 250
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	2 833 544	2 797 000	2 814 250

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	31 832	43 766	45 678
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	31 832	43 766	45 678
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	34 902	50 500	48 520
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	34 902	50 500	48 520
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu w roku 2017 rozpoczął realizowanie projektu konkursowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020, Oś priorytetowa 7. Włączenie społeczne, Działanie 7.1. Aktywna integracja pt. *Razem przeciwko wykluczeniu. Kolskie Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego*. Jest to projekt partnerski realizowany wspólnie z Gminą Miejską Koło - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kole (lider projektu), oraz Gminą Kościelec - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kościelcu i Gminą Kłodawa - Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłodawie ((partnerzy projektu). W roku 2018 projekt jest nadal kontynuowany.

Podobnie jak w latach ubiegłych Gmina Kościelec w roku 2017 przystąpiła do *Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej*. W ramach tego programu gmina otrzymała środki na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny.

Od kilku lat realizowany jest w gminie program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFS					
Liczba projektów	1	0	0	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	13	3
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	8 974	24 557
W tym:					
Projekt Partnerski Razem przeciwko wykluczeniu. Kolskie Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego. Projekt konkursowy Poddziałanie 7.1.2	4	0	0	1	1
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPiPS					
Liczba konkursów	5	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	6	1	1	1	1
W tym:					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.	7	1	1	1	1
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)					
Liczba programów	8	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	9	305	265	260	255
W tym:					
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	10	1	1	1	1

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Organizacje pozarządowe pełnią ważną rolę w społeczeństwie, realizują bowiem wiele zadań administracji publicznej oraz odpowiadają w swoich działaniach na problemy środowiska lokalnego i wspierają ludzi w zaspokajaniu ich potrzeb.

Na terenie Gminy Kościelec brak jest organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej. W roku 2017 w zakresie pomocy społecznej organizacjom pozarządowym w drodze ogłoszonego konkursu ofert zlecono jedno zadanie dotyczące pomocy osobom, rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez zbiórki żywności. Organizacją pozarządową, z którą podpisano umowę na to zadanie i przyznano jej dotację był Bank Żywności w Koninie. Gmina Kościelec ma również podpisaną umowę z Bankiem Żywności w Koninie na realizację zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2017. Ponadto Ośrodek współpracuje z różnego rodzaju organizacjami społecznymi takimi jak: Caritas, Ochotnicze Straże Pożarne itp.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	4	4	4	4
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	1	1	1	1
Liczba zleceń / umów	3	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	5 000	5 000	5 000	5 000
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	3	2	2	2	2	3	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	3	3	3	3	3	3
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	75	67	67	67	67	100	100
Dynamika (%)	4	X	89	100	100	100	149	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	3	3	3	3	3	2	2
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	12	11	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	25	27	30	30	30	20	20
Dynamika (%)	5	X	108	111	100	100	67	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	3	3	3	3	3	3
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	25	33	33	33	33	33	33
Dynamika (%)	4	X	132	100	100	100	100	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	4	3	3	3	3	3	3
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	25	33	33	33	33	33	33
Dynamika (%)	4	X	132	100	100	100	100	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	14	14	11	12	11	12	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	4	3	3	3	3	3	3
liczba mieszkańców	2	6 698	6 704	6 734	6 828	6 839	6 871	6 891
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,19	0,89	0,89	0,88	0,88	0,87	0,87
Dynamika (%)	4	X	75	100	99	100	99	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby /prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	4	3	3	3	3	3	3
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	107	115	108	96	99	95	93
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,87	1,30	1,39	1,56	1,52	1,58	1,61
Dynamika (%)	4	X	70	107	112	97	104	102

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	1	1	1
	X	X	2	0	0	0
Ogółem			3	0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza	2019 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	552 622	603 889	654 900	736 323	833 749	856 942	876 564
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	3 181 434	3 374 039	3 456 739	3 989 932	9 073 211	8 848 153	8 953 986
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	17	18	19	18	9	10	10
Dynamika (%)	4	X	106	106	95	50	111	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprywacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	833	735	682	559	453	449
liczba mieszkańców	2	6 698	6 704	6 734	6 828	6 839	6 871
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	124,37	109,64	101,28	81,87	66,24	65,35
Dynamika (%)	4	X	88	92	81	81	99

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	192	191	182	181	154	150
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	441	408	382	325	270	266
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców	3	44	47	48	56	57	56

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	107	102	117	102	98

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	247	220	203	187	168	166
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	441	408	382	325	270	266
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	56	54	53	58	62	62
Dynamika (%)	4	X	96	98	109	107	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	202	198	191	149	109	106
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	441	408	382	325	270	266
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	46	49	50	46	40	40
Dynamika (%)	4	X	107	102	92	87	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Ubóstwo (%)	1	13	13	13	12	15	14
Bezrobocie (%)	2	56	47	48	44	37	36
Niepełnosprawność (%)	3	36	42	43	45	50	50
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	15	16	18	21	26	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	9	10	9	10	9	8
Alkoholizm (%)	6	9	11	10	5	5	5
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	16	16	16	13	12	11

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	0	0	0	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	4	5	6	4	3	5
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	278	259	240	219	191	189
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	1	2	3	2	2	3
Dynamika (%)	5	X	200	150	67	100	150

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	461	465	492	534	523	526
częstotliwość w miesiącach	2	10	11	10	10	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	310	289	260	262	297	297
częstotliwość w miesiącach	4	10	8	10	11	9	8

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	367	340	375	335	323	323
częstotliwość w miesiącach	2	3	4	4	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	370	340	369	329	335	335
częstotliwość w miesiącach	4	4	4	4	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	0	314	389	344	355	354
częstotliwość w miesiącach	6	0	3	4	1	3	3
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	270	325	297	262	202	202

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
częstotliwość w miesiącach	8	2	4	4	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	456	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	1	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	498	483	682	884	1 029	1 029

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	13	15	9	17	18	19
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	1 128	1 128	1 158	1 145	1 159	1 166
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	1	1	1	1	2	2
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	200	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	11	0	0	0	13	3
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	441	408	382	325	270	266
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	2	0	0	0	5	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	20

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	206	207	178	120	72	56

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	3 progr
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	9	6	12	5	7	6
liczba decyzji przyznających zasilek / usługę	2	912	915	939	818	716	734
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	1	1	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	4	6	7	4	4	4
liczba decyzji odmownych	2	9	6	12	5	7	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	44	100	58	80	57	67
Dynamika (%)	4	X	227	58	138	71	118

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	9	6	12	5	7	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	9 322 015	100	9 120 388	100	9 231 986	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	109 711	X	104 086	X	92 048	1	109 485	1	108 200	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	1 251 427	13	1 322 796	15	1 344 413	15
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	13 734	0	24 557	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	214 053	X	207 020	X	156 756	2	162 750	2	169 800	2
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	7 808 050	84	7 500 800	82	7 609 573	82

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdział) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	9 322 015	100,00	9 120 388	100,00	9 231 986	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	2 000	X	4 000	X	2 487	0,03	5 000	0,05	5 000	0,05
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	107 711	X	100 086	X	89 561	0,96	104 485	1,15	103 200	1,12
85202 - Domy pomocy społecznej	4	110 170	X	117 923	X	89 533	0,96	126 000	1,38	128 300	1,39
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	2 619	X	2 440	X	1 937	0,02	2 242	0,02	2 387	0,03
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	37 048	X	42 401	X	41 493	0,45	51 687	0,57	59 881	0,65
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	179 791	1,93	179 767	1,97	163 769	1,77
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	37 968	X	36 125	X	28 989	0,31	45 615	0,50	44 550	0,48
85216 - Zasiłki stałe	10	173 534	X	193 613	X	179 566	1,93	189 194	2,07	198 822	2,15
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	372 716	X	380 726	X	412 662	4,43	384 125	4,21	403 331	4,37
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	138 625	X	144 293	X	194 909	2,09	221 466	2,43	238 023	2,58
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	122 500	1,31	122 500	1,34	105 200	1,14
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	47	0,00	200	0,00	150	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	X	0	X	13 734	0,15	24 557	0,27	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	153 756	1,65	132 750	1,46	137 800	1,49
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	3 000	0,03	30 000	0,33	32 000	0,35
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	4 907 772	52,65	4 609 534	50,54	4 701 125	50,92
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	2 833 544	30,40	2 797 000	30,67	2 814 250	30,48
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	31 832	0,34	43 766	0,48	45 678	0,49
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	34 902	0,37	50 500	0,55	48 520	0,53
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	9 073 211	100	8 848 153	100	8 953 986	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	1 251 427	14	1 322 796	15	1 344 413	15
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	13 734	0	24 557	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	7 808 050	86	7 500 800	85	7 609 573	85

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	9 073 211	100,00	8 848 153	100,00	8 953 986	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	110 170	X	117 923	X	89 533	0,99	126 000	1,42	128 300	1,43
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	2 619	X	2 440	X	1 937	0,02	2 242	0,03	2 387	0,03
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	37 048	X	42 401	X	41 493	0,46	51 687	0,58	59 881	0,67
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	179 791	1,98	179 767	2,03	163 769	1,83
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	37 968	X	36 125	X	28 989	0,32	45 615	0,52	44 550	0,50
85216 - Zasiłki stałe	10	173 534	X	193 613	X	179 566	1,98	189 194	2,14	198 822	2,22
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	372 716	X	380 726	X	412 662	4,55	384 125	4,34	403 331	4,50

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	138 625	X	144 293	X	194 909	2,15	221 466	2,50	238 023	2,66
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	122 500	1,35	122 500	1,38	105 200	1,17
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	47	0,00	200	0,00	150	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	X	0	X	13 734	0,15	24 557	0,28	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	4 907 772	54,09	4 609 534	52,10	4 701 125	52,50
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	2 833 544	31,23	2 797 000	31,61	2 814 250	31,43
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	31 832	0,35	43 766	0,49	45 678	0,51
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	34 902	0,38	50 500	0,57	48 520	0,54
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej dane ukazują lokalną sytuację społeczno demograficzną wraz z problemami i potrzebami mieszkańców Gminy Kościelec.

Dokonując analizy i oceny wielkości istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, oraz biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości finansowe Gminy Kościelec należy stwierdzić, iż pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych mieszkańców. Wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększania nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny, a także dalsze prace nad rozwojem działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości. Ważnym staje się podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

Problemy, jakie uniemożliwiają rodzinie normalne funkcjonowanie wymagają właściwego zdiagnozowania i podjęcia odpowiednich działań przez pracowników socjalnych. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy, już przy pierwszej wizycie analizuje wraz z klientem sytuację, zastanawia się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udziela porad, ukierunkowuje klienta na możliwości załatwienia jego spraw życiowych, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. W dalszej pracy z klientem pracownik socjalny przeprowadza wiele rozmów, interwencji, porad, uczestniczy w załatwianiu skomplikowanych spraw klienta, współpracuje z instytucjami i organizacjami w zakresie rozwiązywania problemów osoby lub rodziny. Praca socjalna

jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnej funkcjonowania osoby lub rodziny. W sytuacjach gdy nie jest możliwe usamodzielnienie osoby z powodu wieku lub choroby celem działań staje się zagwarantowanie opieki, umożliwiającej godną egzystencję.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu posiada wykształconą, profesjonalną i wyspecjalizowaną kadre pracowników, która realizuje zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, dodatków mieszkaniowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

REKOMENDACJE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościelcu w roku 2018 będzie kontynuował i realizował nałożone ustawami obowiązki i zadania. Należy dołożyć wszelkich starań i podejmować takie działania i inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna i efektywna. Do powyższych zagadnień należy niewątpliwie wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie klientom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Oprócz wsparcia finansowego działania w zakresie pomocy społecznej powinny być również realizowane między innymi poprzez:

- prowadzenie aktywnej integracji z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej,
- podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych,
- zwiększeniem współpracy z innymi podmiotami podejmującymi działania w zakresie pomocy społecznej,
- podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów zwłaszcza w zakresie własnej aktywności w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej,
- wspomaganie funkcjonowania rodzin w celu zapobiegania ich wykluczeniu społecznemu.

Z powyższą problematyką związane są również kwestie wykraczające poza zasięg ścisłego oddziaływania pomocy społecznej i jej zadań ustawowych. Do kwestii tych, które w tym miejscu należy wskazać należą chociażby problemy dotyczące polityki mieszkaniowej, demograficznej, oświatowej i niewątpliwie najbardziej chyba znaczącej polityki rynku pracy i ochrony zdrowia. Dla nich wszystkich szczególne znaczenie ma polityka finansowa określająca wysokość nakładów na poszczególne zadania. Dokonując oceny wystarczalności zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących potrzeb i problemów społecznych należy pamiętać, że bardzo istotny wpływ na stopień rozwiązywania tych kwestii mają zamierzenia i działania podejmowane i realizowane również przez inne podmioty polityki społecznej usytuowane i działające na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym np. powiatowym. Powodzenie działań w zakresie pomocy społecznej jest zatem w dużej mierze współzależne od wyników podejmowanych działań w innych obszarach i przez inne podmioty.

Analiza przedstawionych danych zwłaszcza w zakresie korzystania przez mieszkańców gminy z pomocy społecznej pozwala stwierdzić, że sytuacja społeczno – ekonomiczna części mieszkańców nadal jest trudna i w dalszym ciągu wymagają oni wsparcia zarówno finansowego jak i innej pomocy, czy to w formie rzeczowej, usługowej, poradnictwa, czy też instytucjonalnej. Skala istniejących problemów społecznych wskazuje na potrzebę dalszych nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej. Krąg osób zagrożonych ubóstwem jest nadal duży. Szczególnie narażone są osoby niepełnosprawne i przewlekle chore, osoby o niskim poziomie wykształcenia, osoby bezrobotne, uzależnione, opuszczające zakład karny, mające problemy ze zdrowiem psychicznym, rodziny wielodzietne. Ważne jest zapewnienie odpowiedniej opieki osobom niepełnosprawnym i starszym, zarówno samotnym jak i pozbawionym opieki ze strony rodziny. Pożądane jest organizowanie opieki w miejscu zamieszkania, angażowanie pomocy sąsiedzkiej, aktywizowanie środowiska lokalnego, jak również w ostateczności kierowanie do placówek zapewniających opiekę całodobową. Mając na względzie analizę lokalnej sytuacji społeczno – demograficznej oraz opracowaną ocenę zasobów pomocy społecznej, przy planowaniu budżetu na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na następny rok należy przyjąć, iż skala potrzeb nie zmniejszy się, a może nawet ulec zwiększeniu. Zwiększenie wydatków na zadania pomocy społecznej może chociażby wynikać z faktu, że obywatelom gminy jest zapewnienie schronienia osobom pozbawionym mieszkania lub bezdomnym, których liczba może systematycznie wzrastać. Również w obliczu starzenia się społeczeństwa i wydłużania długości życia ludzkiego systematycznie wzrastać będzie ilość osób wymagających pomocy instytucjonalnej (np. umieszczenia w domu pomocy społecznej, czy dziennym domu pomocy) i opieki w formie usług opiekuńczych. Przy planowaniu środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej szczególnie uwagę należy zwrócić na działania, które ukierunkowane będą na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Obecna sytuacja społeczno-gospodarcza kraju, a w szczególności wzrost ilości świadczeń socjalnych, które otrzymują rodziny spowoduje zmniejszenie się zapotrzebowania na świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Pomoc pieniężna przyczynia się do poprawy funkcjonowania rodzin, jednak nie rozwiązuje ich wszystkich problemów, zawsze znajdują się osoby i rodziny które z różnych przyczyn, zdrowotnych, niepełnosprawności, uzależnień, czy nałożenia się wielu problemów nie poradzą sobie z ich rozwiązaniem samodzielnie. W tych przypadkach wspólne działanie wielu instytucji i osób daje szansę na kompleksową i długofalową pomoc osobom w trudnej sytuacji. Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby wydanych decyzji, przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Nieocenioną rolę w niesieniu pomocy odgrywają osoby nie związane zawodowo z pomocą społeczną, m. in. radni, sołtysi, sąsiedzi i wielu innych ludzi, którzy potrafią dostrzec różnego rodzaju zagrożenia informując o tym na bieżąco Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ważnym zadaniem, a jednocześnie obowiązkiem staje się podjęcie działań zmierzających do podniesienia poziomu bezpieczeństwa funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej oraz zadbanie i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników tej instytucji. Należy zagwarantować bezpieczeństwo pracy, zwłaszcza wtedy kiedy przychodzi mieć do czynienia z nieprzewidywalnymi zachowaniami osób roszczeniowo nastawionych i nie mogących przyjąć do wiadomości tego co jest możliwe im do zaoferowania w myśl obowiązujących reguł i zasad udzielania pomocy społecznej.

WNIO SKI :

Większość osób korzystających z pomocy społecznej wymaga wsparcia z powodu ubóstwa.

1. Niepokojącym zjawiskiem jest stan zdrowia mieszkańców, o czym świadczy liczba osób korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, oraz niepełnosprawności.
2. Szczególnego wsparcia ze strony pomocy społecznej wymagają rodziny niepełne oraz wielodzietne.
3. Wzrost skali zjawiska przemocy powoduje konieczność intensyfikacji działań Zespołu Interdyscyplinarnego. Zadaniem Zespołu powinno być zwiększenie inicjowania działań w środowisku z uwzględnieniem działań interwencyjnych. Należy również prowadzić działania informacyjne w środowisku o możliwościach uzyskania pomocy. Konieczne jest również dofinansowanie prac Zespołu Interdyscyplinarnego ze szczególnym uwzględnieniem przeprowadzenia szkoleń.
4. Z uwagi na brak usług w formie poradnictwa specjalistycznego należałoby rozważyć możliwość zatrudnienia psychologa w niepełnym wymiarze czasu pracy, np. w formie jednodniowych dyżurów w ciągu tygodnia lub dwóch dyżurów w ciągu miesiąca. Na podobnych zasadach należałoby również rozważyć możliwość zatrudnienia terapeuty rodzinnego. Poradnictwo specjalistyczne (rodzinne) jest świadczone w miarę posiadanych zasobów wiedzy przez pracowników socjalnych Ośrodka.
5. W wyniku starzenia się społeczeństwa oraz konieczności całodobowej opieki nad osobami samotnymi i tymi, którym rodzina nie jest w stanie takiej opieki zapewnić należy spodziewać się wzrostu liczby osób umieszczanych w domach pomocy społecznej, a tym samym wzrostu kosztów ponoszonych na ten cel przez gminę.
6. W zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym: tworzenie warunków minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia, zapewnienie pomocy środowiskowej w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
7. W zakresie wsparcia osób bezrobotnych: aktywizacja społeczna i zawodowa, zachęcanie klientów do podejmowania pracy.
8. W zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym niezwykle ważne jest edukacja i organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jak również edukacja rodziców i osób uczestniczących w procesie wychowania, a także praca z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, która doprowadziłaby do podjęcia przez te osoby terapii i leczenia.
9. W zakresie wsparcia rodziny (realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) przydzielanie rodzinom przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych asystenta rodziny.
10. Podjęcie działań zmierzających do podniesienia poziomu bezpieczeństwa funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej.
11. Zadbanie o zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dla pracowników jednostki przy wykonywaniu indywidualnych zadań zarówno w pracy biurowej, jak również środowiskowej (terenowej).
12. Wzmocnienie zasobów kadrowych GOPS:
  - superwizja dla pracowników socjalnych – szkolenie zapobiegające wypaleniu zawodowemu,
  - superwizja dla asystenta rodziny;
14. Doskonalenie kompetencji pracowników ośrodka poprzez szkolenia tematyczne z zakresu: przemocy w rodzinie, uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, pracy z trudnym klientem, pracy z rodziną wieloprotblemową,
15. Rozwój infrastruktury społecznej poprzez pozyskanie nowego pomieszczenia dla Ośrodka Pomocy Społecznej w celu prawidłowej realizacji zadań.